

ด่วนมาก

ที่ พม ๐๔๐๒/๕๙๓๕

3/1๗๙
สวค.
วันที่ ๕ ก.ค. ๕๙
เวลา ๑๐.๑๕ น.
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส16167
รับที่ : ธ13665/58
วันที่ : 06 ก.ค. 58 เวลา : 9:59

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงมหานาค
เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาข้อเสนอการปฏิรูประบบเพื่อรองรับสังคมสูงวัยของคณะกรรมการปฏิรูประบบ
รองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๖๓๔๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สรุปรายงานผลการพิจารณาข้อเสนอการปฏิรูประบบรองรับการเข้าสู่สังคม จำนวน ๑๐๐ ชุด
ผู้สูงอายุของประเทศไทย

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่องรายงานผล
การพิจารณาข้อเสนอการปฏิรูประบบเพื่อรองรับสังคมสูงวัยของคณะกรรมการปฏิรูประบบรองรับการเข้าสู่สังคม
ผู้สูงอายุของประเทศไทยมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓)
รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีให้จัดทำรายงานผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินงานเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวในภาพรวมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่
๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลัก
รับรายงานข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูประบบเพื่อรองรับสังคมสูงวัยของคณะกรรมการปฏิรูประบบรองรับ
การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประชุมหารือแนวทางในการปฏิบัติ นั้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์จัดทำรายงานผลการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมเพื่อเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้จัดประชุมหารือแนวทาง/ วิธีการเพื่อรองรับสังคมสูงวัยตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูประบบรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมอินทรา รีเจนท์ โดยมีรองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุเป็นประธานการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจาก ๓๑ หน่วยงาน จำนวน ๖๔ คน โดยสรุปรายงานผลการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ได้ ดังนี้

๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๔.๑.๑ การดำเนินงานปัจจุบันที่รองรับข้อเสนอด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ (๑) บำเหน็จบำนาญข้าราชการและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) (๒) เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (๓) กองทุนประกันสังคม (๔) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (๕) กองทุนสงเคราะห์ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน (๖) กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (๗) กองทุนรวมระยะยาว (๘) กองทุนสวัสดิการชุมชน (๙) การดำเนินงานของกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) (๑๐) การขยายอายุการทำงานของข้าราชการตุลาการบางประเภท อายุ ๖๕ – ๗๐ ปี (๑๑) การจ้างผู้มีความรู้ความสามารถภายหลังการเกษียณอายุในด้านการศึกษา และ (๑๒) การให้ข้าราชการที่มีอายุครบ ๖๐ ปีรับราชการต่อใน ๘ สายงาน

๔.๑.๒ แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป ได้แก่ (๑) การเร่งรัดดำเนินการเปิดรับสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) โดยเร็ว และ (๒) การขยายอายุเกษียณ อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาและจัดทำข้อเสนอ

๔.๑.๓ ข้อเสนอแนะต่อข้อเสนอด้านเศรษฐกิจ อาทิ (๑) ควรพิจารณาปรับปรุงระบบบำนาญที่เป็นระบบร่วมจ่ายเงินสมทบ (Contributory) และไม่ต้องร่วมจ่ายเงินสมทบ (Non-contributory) รวมทั้งเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุควรพิจารณาความพอเพียงและความยั่งยืนเนื่องจากประชากรสูงวัยมีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (๒) ควรส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งพื้นที่ปริมณฑลที่ไม่ใช่เมืองใหญ่เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการย้ายถิ่น เป็นต้น

๔.๒ ด้านการปรับสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะที่เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ

๔.๒.๑ การดำเนินงานปัจจุบันที่รองรับข้อเสนอด้านการปรับสภาพแวดล้อมฯ อาทิ (๑) กรมอนามัยทำ MOU กับเมืองพัทยา เทศบาลนครนนทบุรี นำร่องการสร้างต้นแบบของเมืองสำหรับสังคมสูงอายุ (Age-Friendly Cities) (๒) การปรับสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ (๓) จัดทำแนวทางการส่งเสริมการจัดสร้างบ้านพักที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย (๔) มีการพัฒนาสินค้าและธุรกิจบริการ และ (๕) กระทรวงมหาดไทยมีกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการ หรือผู้ทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๕๘

๔.๒.๒ แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป ได้แก่ (๑) เผยแพร่ความรู้เรื่องชุมชนน่าอยู่ ปลอดภัยสำหรับคนทุกวัย (Universal Design) (๒) การปรับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย และบริการสาธารณะและ (๓) การเคหะแห่งชาติมีแนวทางพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยกำหนดร้อยละ ๑๐ ของอาคารเช่าจะมีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

๔.๒.๓ ข้อเสนอแนะต่อข้อเสนอด้านการปรับสภาพแวดล้อมฯ ได้แก่ (๑) ส่งเสริมและขยายให้มีชุมชน/ เมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ (๒) สนับสนุนและส่งเสริมภาคธุรกิจให้พัฒนาสินค้าและบริการ รวมทั้งการตลาดเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และ (๓) เสนอคณะรัฐมนตรีให้หน่วยราชการ/ ท้องถิ่น จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการและผู้สูงอายุเข้าถึงได้

๔.๓ ด้านสุขภาพ

๔.๓.๑ การดำเนินงานปัจจุบันที่รองรับข้อเสนอด้านสุขภาพ ได้แก่ (๑) มีกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดสวัสดิการให้สมาชิกและผู้ยากลำบากในชุมชน (๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีการจัดบริการและสวัสดิการด้านผู้สูงอายุ (๓) การจัดบริการที่อำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการสุขภาพ (๔) มีระบบการดูแลสุขภาพในระดับชุมชน Home Health Care Service (๕) มีโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป และศูนย์บริการสาธารณสุข (๖) กระทรวงสาธารณสุขอยู่ระหว่างการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานผู้บริบาลและกลไกการกำกับตรวจสอบคุณภาพบริการ และ (๗) การพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ

๔.๓.๒ ข้อเสนอแนะต่อข้อเสนอด้านสุขภาพ ได้แก่ (๑) ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการขับเคลื่อนการดูแลผู้สูงอายุ โดยอาศัยการบูรณาการและการส่งต่อการดูแล (๒) สนับสนุนการพัฒนาความเข้มแข็งกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีการจัดตั้งแล้ว และพัฒนาสวัสดิการชุมชนให้หลากหลายขึ้น (๓) ควรมีระบบดูแลระยะกลาง ระยะยาว และระยะสุดท้ายในสถานพยาบาล บ้าน และชุมชน (๔) ควรพัฒนาขีดความสามารถของสถานบริการสุขภาพในเขตเมือง (๕) ควรมีมาตรการสร้างแรงจูงใจให้มีผู้ศึกษาสาขาเวชศาสตร์ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น และ (๖) การสร้างบุคลากรระดับกึ่งวิชาชีพและไม่ใช่วิชาชีพ รวมไปถึงการรักษามูลค่าวิชาชีพในสาขาอาชีพให้นานที่สุด

๔.๔ ด้านสังคม

๔.๔.๑ การดำเนินงานปัจจุบันที่รองรับข้อเสนอด้านสังคม อาทิ (๑) นโยบายการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (Life Cycle Development) (๒) นโยบายการลดทอดและเลี้ยงดูบุตร (๓) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) (๔) “รัฐ-ราษฎร์ ร่วมใจห่วงใยดูแลผู้สูงอายุ” โดย ๘ หน่วยงานบูรณาการร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุโดยใช้พื้นที่นำร่องเป็นต้นแบบ (๕) มีการจัดทำสื่อและฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ (๖) การยกย่องชูเกียรติผู้สูงอายุและจัดทำสื่อเผยแพร่คุณค่าผู้สูงอายุ และ (๗) การพัฒนาพลังผู้สูงอายุ ได้แก่ ธนาคารสมอญ ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ

๔.๔.๒ แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป ได้แก่ (๑) ปี ๒๕๕๙ มีแผนขยายผลศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) อีกจำนวน ๓๕๕ แห่ง รวมเป็น ๑,๒๓๓ แห่ง และ (๒) “รัฐ-ราษฎร์ ร่วมใจห่วงใยดูแลผู้สูงอายุ” มีพื้นที่นำร่อง ๑๕๕ แห่ง ดำเนินงานบูรณาการระดับพื้นที่

๔.๔.๓ ข้อเสนอแนะต่อข้อเสนอด้านสังคม ได้แก่ (๑) การส่งเสริมการวางแผนชีวิต (Life Planning) โดยเน้นเรื่องการสร้างความมั่นคงเรื่องรายได้ การส่งเสริมการออมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ (๒) มีมาตรการสนับสนุนครอบครัวที่ผู้สูงอายุต้องอยู่ตามลำพัง และ (๓) มีการนำเสนอภาพลักษณ์ผู้สูงอายุในทางบวกผ่านสื่อสาธารณะให้หลากหลายมากขึ้น

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พิจารณาแล้วเห็นควรรายงานผลการพิจารณาข้อเสนอการปฏิรูประบบรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมกิจการผู้สูงอายุ

โทรศัพท์/ โทรสาร ๐ ๒๖๔๒ ๔๓๐๗